

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **xxxxxxx**
zastoupeného: Mgr. Bc. Ivo Nejezchleb, advokát, se sídlem Joštova 138/4,
Brno

proti

žalovanému: **Velitelství vzdušných sil**, se sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha 6, za nějž
jedná Ministerstvo obrany, sekce právní, odbor pro právní zastupování,
náměstí Svobody 471/4, Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí velitele vzdušných sil ze dne 26. listopadu 2017, čj. MO
252070/2017-3031,

takto:

I. Rozhodnutí velitele vzdušných sil ze dne 26. listopadu 2017, čj. MO 252070/2017-3031, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 11 228 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci rozsudku do rukou Mgr. Bc. Ivo Nejezchleba, advokáta.

Odůvodnění:

[1] Žalobce napadl shora uvedené správní rozhodnutí, kterým byla dvěma výroky zamítnuta jeho odvolání a potvrzena rozhodnutí velitele vojenského útvaru xxxxx ze dne 25. 1. 2017 a 23. 8. 2017, čj. 1124/9/9/2014-2427 a MO 170677/2017-2427. Ve správním řízení byly hodnoceny nároky žalobce na základě jeho žádosti o dorovnání platu podle § 10 odst. 1 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o platu“).

[2] Žalobce v podané žalobě napadl rozhodnutí v celém rozsahu a domáhal se jeho zrušení, včetně zrušení prvostupňových správních rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Uváděl, že správní orgány zjistily, že žalobce byl v rozhodné době zařazován do služeb SAR rozdělených na každý den vždy na 12 hodin výkonu služby v době od 7:00 do 19:00 hodin a na 12 hodin pohotovosti v době do 19:00 do 7:00 hodin následujícího dne, což se dělo prostřednictvím denní rozkazů velitele VÚ xxxx. Podle rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 22 Ad 20/2014 posuzoval správní orgán tuto pohotovost jako pracovní dobu, která převyšuje maximální limity pracovní doby a náleží za její odsloužení příplatek za práci přesčas podle ust. § 10 zákona o platu. Podle jeho názoru je výrok rozhodnutí a na něj navazující odůvodnění zjevně neurčitý, kdy absentuje specifikace konkrétních dnů a časů, za které je příplatek za práci přesčas přiznán, což podle jeho názoru způsobuje nepřezkoumatelnost a důvod pro zrušení rozhodnutí. Dále uvedl, že vojákům nikdy nebyla nařízena služební pohotovost, přičemž neexistuje rozkaz velitele, kterým by byl žalobci nařizován výkon služby pouze na 12 hodin a na zbylých 12 hodin služební pohotovost podle ust. § 30 zákona č. 221/1999 Sb., když nařízení pohotovosti je oprávněn učinit nadřízený jmenovitě určenému vojákovi na přesně stanovenou dobu. Žalobce a ostatní vojáci byli rozkazy nadřízených určováni k výkonu služby na celých 24 hodin, což je podle jeho názoru důvodem k proplacení platových náležitostí. I kdyby došlo k nařízení služební pohotovosti, ta byla podle jeho názoru nařízena v rozporu s ust. § 30 zákona č. 221/1999 Sb., neboť nebyla nařízena v důležitém zájmu služby. Organizační rozkazy velitele vojenského útvaru považuje za rozkazy organizačního charakteru, které nezakládají práva a povinnosti jednotlivým subjektům. Neuznává závěr žalovaného, že byl určován do služební pohotovosti organizačním rozkazem č. 01 vydávaným velitelem útvaru pro celý kalendářní rok, z jednotlivých denních rozkazů pak určení do služební pohotovosti nevyplývá. V článku 1 Určení služeb byla určena pohotovost hlavního funkcionáře útvaru mimo pracoviště s dosažitelností do 120 minut pplk. Sobotíkovi od 31. 3. 2000 od 15:30 hodin do 7. 4. 2000 do 15:30 hodin, současně byly s tímto rozkazem určeny služby ve dnech 4. – 10. 4. 2000 i pro LPZS Přerov, pohotovost byla určena pouze pplk. Sobotíkovi, ostatním osoby jsou pouze určovány do služby. Odkázal na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 8 Ad 8/2012, kde je uveden právní názor, že není primární otázka posouzení toho, zda v rámci služební pohotovosti žalobce vykonával činnost, která je pracovní náplní služby SAR, nýbrž to, zda byl určován jednotlivými konkrétními rozkazy do výkonu pohotovosti, či do výkonu služby, za který mu náleží odpovídající mzda včetně příplatků. Žalobce namítá, že správní orgán vycházel z nesprávného skutkového stavu, kdy v rozhodném období nebyla žalobci v souladu s ust. § 30 zákona č. 221/1999 Sb. nařízena ve vztahu ke službě LZS nebo SAR služební pohotovost, ale byl nařizován jen výkon služby na celých 24 hodin.

[3] Žalobce dále uvádí, že ohledně důležitého zájmu služby poukazuje na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 8. 2010, čj. 10 A 34/2010, kde byly stanoveny tři podmínky, které je nutno kumulativně splnit – důležitý zájem služby, z toho vyplývající předpoklad výjimečnosti služební pohotovosti a odůvodnění přijetí tohoto opatření. Znovu uvádí, že služební pohotovost mu nebyla vůbec nařízena, proto podle jeho názoru nemohlo dojít ani ke splnění zákonných předpokladů pro její nařízení.

[4] V další části žaloby uvádí, že považuje za zjevně účelové tvrzení o své náplni pracovní činnosti a režim, v jakém byla vykazována, když pokud byl žalobce určen do služební pohotovosti, pak k nařízení výkonu služby nemohlo dojít automaticky tím, že byl přijat signál k aktivaci započetí záchranné akce ze strany RCC Praha, neboť tento subjekt nemohl nařídit změnu zařazení režimu žalobce. Skutečnost, že zpětně po provedení zásahu byla činnost vykázána jako výkon služby v rámci pohotovosti, je podle jeho názoru irelevantní, neboť nelze měnit se zpětnou účinností charakter činnosti žalobce, tj. zpětně přerazovat žalobce z výkonu pohotovosti do služby. Pokud služební orgán staví svůj závěr o správnosti pouhého připočtení příplatků za práci přesčas k části odpracované pohotovosti na pracovišti s ohledem na již zmíněný rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 22 Ad 20/2014, pak s tím nesouhlasí, neboť pokud pohotovost na pracovišti je pracovní dobou, pak je třeba část této pracovní doby, která převyšuje maximální limity pracovní doby hodnotit jako práci přesčas a poskytnout za ni příplatek za přesčas podle ust. § 10 zákona o platu. Pro práci přesčas je třeba existence důležitého zájmu služby. Právní názor soudu tak nelze využít, neboť podle názoru žalobce práce přesčas mu nebyla nikdy nařízena a pro její výkon nebyly splněny základní zákonné podmínky, jímž je důležitý zájem služby. Tento důležitý zájem služby nelze spatřovat v personálním nedostatku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, čj. 6 Ads 151/2011-126, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 10. 2011, čj. 10 A 42/2011-34), když žalobce poukazuje na právní závěry uvedené v těchto rozhodnutích.

[5] V další části žaloby uvádí, že nesouhlasí se závěrem správního orgánu o výlučnosti služby SAR a službou NATINAMDS, kdy obsah obou služeb není stejný v obsahu plnění úkolů. Výkon služby v době, kdy se neplní letový úkol (v případě NATINAMDS bojový, v případě LZS a SAR úkol k záchraně lidského života nebo zdraví), je shodný, posádka letounů v době, kdy není plněn letový (bojový) úkol, provádí sledování počasí, vzdušné situace, přípravu na potenciální plnění letového úkolu, obsah služeb LZS a SAR je zcela identický. Skutečnost, že letouny začleněné do systému NATINAMDS jsou vybaveny ostrou municí a vrtulníky LZS a SAR nikoliv nemá význam ve vztahu k jakémukoliv ustanovení části čtvrté zákona č. 221/1999 Sb. Pokud by měl platit závěr služebního orgánu, že služební pohotovost je jen jiný režim výkonu služby, nic by nebránilo tomu, aby služba v rámci systému NATINAMDS byla zabezpečována také v režimu služební pohotovosti, za irelevantní dále považuje závěr, že armáda musí zabezpečovat službu v těchto silách 24 hodin z důvodu závazků k NATO. Dále uvedl popis toho, jak by podle jeho názoru měl vypadat postup před vzletem (lékař by musel kontaktovat organického velitele posádky vrtulníku, nadřízený velitel by musel tlumočit požadavek a vydat rozkaz ke vzletu vrtulníku, posádka by musela provést předletovou přípravu, čímž by došlo k porušení závazku zabezpečit služby LZS a SAR s požadovanou dobou vzletu).

[6] V další části žaloby nesouhlasí s promlčením části svého nároku, když konkrétně k tomuto svému názoru uvedl, že stav personální obsazenosti LZS a SAR je dlouhodobě minimálně od roku 2000 setrvalý a způsob vykazování odpracovaných hodin tak je kontinuálně namítán celou dobu. V předmětné době byl žalobce vojákem z povolání a po faktické stránce neměl právní prostředky ochrany proti praxi služebního orgánu, neboť neexistovaly konkrétní rozkazy, které by ho zařadily pro výkon služební pohotovosti, a byl tak nucen odevzdávat výkazy hodin ve formě vyžadované jeho nadřízenými. Podle jeho názoru tímto postupem bylo vyžíváno tísně, nemožnosti obrany proti neexistujícím rozkazům a subordinace žalobce jako vojáka z povolání. Uvedl, že dne 25. 2. 2013 se xxxx obrátil se stížností na poměry panující u VÚ Přerov, což navrhoval k provedení důkazu (obsah stížnosti). Uvedl, že proces rozdělování odpracovaných hodin na částečnou služební pohotovost byl po celou dobu organizován ze strany služebního orgánu vědomě a záměrně s cílem co nejefektivnějšího využití lidských zdrojů. Tyto skutečnosti podle jeho názoru svědčí o tom, že v jeho případě existují výjimečné a specifické okolnosti, v jejich důsledku lze na námitku promlčení nahlížet jako na akt zjevného zneužití práva. Poukázal na výkon práva v rozporu s dobrými mravy podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., a ústavním pořádkem.

[7] V další části žaloby se vyjadřuje k otázce promlčení nároku na příslušenství, kdy uvedl, že řízení před Okresním soudem v Přerově na kontinuitu věci nemělo žádný vliv, proto podle jeho názoru byl nárok uplatněn řádně a včas a měl být přiznán bez ohledu na dobu, kdy byl uplatněn. Uvádí, že nárok na zaplacení úroku z prodlení nemohl být promlčen dříve, než by došlo k promlčení přiznaného nároku samotného. Z ust. § 125 odst. 1 služebního zákona z roku 2003 vyplývá, že primárně má být příslušníkovi za službu přesčas poskytnuto náhradní volno, doplatek za službu přesčas vzniká přímo ze zákona a rozhodnutí služebního funkcionáře je tak deklaratorním rozhodnutím, jímž se stvrzuje nárok příslušníka. Poukazuje na ust. § 128 odst. 1 služebního zákona z roku 2003, a pokud není doplatek vyplacen podle pravidel včas, ocitá se bezpečnostní sbor v prodlení, kdy výši úroků z prodlení odvozuje do předpisů práva občanského.

[8] Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí. Ohledně nepřezkoumatelnosti uvedl, že pokud žalobce v žalobě v části III. písm. a) uvádí podrobný postup, jak mu byl vypočten příplatek za práci přesčas, potom lze dovodit, že se seznámil s dokumentem stanovujícím výpočet náhrad ze dne 7. 12. 2016, s čímž souhlasil, neboť se proti výroku I. prvostupňového správního rozhodnutí neodvolal. K samotné problematice nařizování a výkonu služby SAR uvedl, že službu zabezpečuje ministerstvo obrany na základě mezinárodních závazků České republiky, příslušné služby musí být zajišťovány 24 hodin denně. Směna SAR je podřízená veliteli posádky vrtulníku, jmenovité složení posádky určuje rozkaz velitele 233. letky na dobu maximálně 12 hodin a služební pohotovost na dalších 12 hodin. Žalobce byl jako ostatní vojáci zařazován do služeb SAR na konkrétní dny denní rozkazy velitele útvaru, průběh služby byl upraven v organizačním rozkaze, kdy jsou služby SAR rozděleny na 12 hodinový výkon směny v čase od 07:00 hodin do 19:00 hodin a na 12 hodinovou pohotovost na pracovišti do 19:00 hodin do 07:00 hodin. Skutečnost, že výkon služeb musí být nepřetržitý, však podle názoru žalovaného neznamena, že tomu musí odpovídat výlučně režim nepřetržité služby, neboť splnění tohoto úkolu je možné i v jiném režimu výkonu služby. Ohledně nařízení služební pohotovosti a důležitého zájmu služby poukázal žalovaný na rozsudek Krajského

soudu v Ostravě (již zmiňovaný žalobcem) ze dne 10. 7. 2015, sp. zn. 22 Ad 20/2014, který konstatoval, že i kdyby důležitý zájem služby absentoval, nelze dovozovat jiné platové nároky, než jaké stanovuje zákon o platu. Pokud žalobce poukazoval na rozsudek zdejšího soudu čj. 8 Ad 8/2012-61, pak žalovaný uvedl, že soud vycházel pouze z denního rozkazu velitele útvaru, kterým byl žalobce v článku 1 s názvem „Služby-určení“ pravidelně určován do služeb SAR, jak xxxxx, tak i žalobce však byli jednotlivými denními rozkazy velitele útvaru ve spojení s organizačním rozkazem velitele útvaru, určováni do 12 hodinového výkonu služby a na něj navazující 12 hodinové pohotovosti. Nesouhlasil dále s tím, že vyvíjené činnosti byly fakticky po celou dobu nařízené služby shodné, neboť v době od 07:00 do 07:30 hodin došlo k přebírání směny, poté se posádka a technici věnovali úkolům (předletová příprava), které v době, kdy jim byla nařízena pohotovost, nevěnovali. Při nařízené pohotovosti v souladu s ust. § 30 zákona č. 221/1999 Sb. velitel nenařizoval vojákům jakoukoli služební činnost či kontinuální služební úkoly až do doby přijetí signálu ke vzletu a následně po dobu plnění letového úkolu. Nesouhlasil pak dále s tím, že neexistuje rozdíl mezi službou LZPS-SAR a NATINADS/NATINAMDS, neboť je zde rozdíl v plnění úkolů (vybavení zbraňovými systémy, jiný režim a postupy, které omezují přístup k letounům, prostor pro přípravu posádek k letu).

[9] K promlčení nároku do 28. 11. 2005 žalovaný uvedl, že žalobce podal žádost o dorovnání ušlého platu dne 28. 11. 2008, čímž u služebního orgánu uplatnil peněžité nároky ze služebního poměru. Žalovaný poukázal na ust. § 161 odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání a promlčecí lhůtu. Ohledně námitky využívání tísne a zneužití práva žalovaný odkázal na již několikrát zmíněný rozsudek Krajského soudu v Ostravě čj. 22 Ad 20/2014-69, kde soud uvedl, že výklad provedený služebními orgány je interního charakteru a nebyl závazný pro samotné žalobce, kteří se mohli u soudu domáhat svého práva i proti tomuto výkladu. Ohledně promlčení příslušenství uvedl, že žádost podal žalobce dne 28. 11. 2008, ušlý plat byl vyčíslen rozhodnutím ze dne 3. 12. 2008, což žalobce napadl odvoláním a posléze správní žalobou, nárok na příslušenství – úroky z prodlení, však uplatnil podáním až dne 24. 3. 2017. Argumentaci rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2015, čj. 6 As 75/2015-17, žalovaný považuje za nepřipadnou, neboť soud sice konstatoval, že při prodlení s výplatou platu vzniká jeho příjemci nárok na úroky z prodlení, to však ještě nic nevypovídá o uplatnění konkrétního nároku, k němuž v tomto případě došlo až dne 24. 3. 2017, přičemž promlčecí lhůta uplynula u příslušných nároků v období mezi 16. 1. 2007 a 16. 1. 2010.

[10] Z předloženého správního spisu plynou tyto skutečnosti podstatné pro posouzení důvodnosti podané žaloby.

[11] Žalobce podáním ze dne 25. 11. 2008, doručeném na vojenský útvar dne 28. 11. 2008, podal žádost o dorovnání platu z důvodu nesprávně stanovené pracovní doby, a to od blíže neurčeného data (žalobce uvádí pouze údaj „od roku 1999“), výpočet provádí pro rok 2006. O žádosti bylo rozhodnuto rozhodnutím velitele Vojenského útvaru 4574 Přerov ze dne 3. 12. 2008 tak, že byla zamítnuta, proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, to bylo rozhodnutím velitele společných sil ze dne 9. 1. 2009 zamítnuto a rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 31. 1. 2012, čj. 6 Ca 45/2009-33, bylo odvolací správní rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Rozhodnutím velitele Vojenského útvaru 2802 Olomouc ze dne 26. 4. 2012 bylo

prvostupňové správní rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Ve správním řízení poté probíhalo další shromažďování podkladů (dokazování výsledky svědků, listiny). Následně bylo řízení přerušeno a žalobce vyzván, aby svou žádost doplnil, poté bylo v řízení pokračováno.

[12] Rozhodnutím velitele Vojenského útvaru 2427 Sedlec ze dne 25. 1. 2017, čj. MOCR 1124/9/9/2014-2427, byla výrokem I. žádosti žalobce částečně vyhověno a podle ust. § 10 odst. 1 zákona o platu mu byla přiznána odměna za práci přesčas ve výši xxxxxx Kč, výrokem II. byla žádost ve zbylém rozsahu zamítnuta jako nedůvodná. Dále je pod druhým výrokem uveden nečíslovaný výrok, který zní: „Podle § 161 odst. 1 a 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění účinném ke dni podání žádosti, jsou navíc nároky uplatněné u služebního orgánu touto žádostí za dobu do 28. listopadu 2005 promlčeny“. V odůvodnění je ke zjištění skutkového stavu uvedeno, že služební orgán vyšel po provedeném řízení (dokazování) z toho, že v době od 28. 11. 2005 do 26. 12. 2006 byl žalobce zařazován do služeb SAR rozdělených na každý dne vždy na 12 hodin výkonu služby v době od 7:00 do 19:00 hodin, a na 12 hodin pohotovosti v době od 19:00 do 7:00 hodin následujícího dne, což se dělo prostřednictvím jednotlivých denních rozkazů velitele ve spojení s organizačním rozkazem č. 01 na období celého roku. S ohledem na právní názor Krajského soudu v Ostravě byla posuzována pohotovost na pracovišti jako pracovní doba, která převyšuje maximální limity pracovní doby a náleží za její odsloužení příplatek za práci přesčas podle ust. § 10 zákona o platu.

[13] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání do výroku II., a to jako blanketní odvolání podáním ze dne 14. 2. 2017, které doplnil podáním ze dne 24. 3. 2017, v němž namítal nepřezkoumatelnost výroku pro přiznání částečného uspokojení nároku žalobce, a znovu uvedl svou argumentaci týkající se výpočtu tvrzeného nároku.

[14] Rozhodnutím velitele Vojenského útvaru xxxxxx ze dne 23. 8. 2017, čj. MO 170677/2017-2427, bylo rozhodnuto tak, že se žádosti o přiznání příslušenství pohledávky nevyhovuje, neboť nároky uplatněné u služebního orgánu touto žádostí jsou podle § 161 odst. 1 a 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění účinném ke dni podání žádosti, promlčeny. V odůvodnění je uvedeno, že bylo rozhodováno o žádosti žalobce ze dne 24. 3. 2017, a jednalo se o nároky na úrok z prodlení z nároků nevyplacené části mzdy za službu SAR za práci přesčas nejpozději za měsíc prosinec 2016, tj. splatnost ke dni 15. 1. 2007.

[15] I proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. O obou odvoláních rozhodl žalovaný jedním napadeným správním rozhodnutím se dvěma výroky uvedenými shora. V odůvodnění mj. uvedl, že žalobce napadl výrok II. prvostupňového rozhodnutí, výrok č. I. již nabyt právní moci, z podaného odvolání je jednoznačně patrná vůle žalobce brojit toliko proti výroku č. II, tedy proti promlčení jeho peněžitých nároků za dobu do 28. 11. 2005, a nikoliv proti výši peněžitých nároků přiznaných za dobu po 28. 11. 2005. Výše peněžitých nároků přiznaná ve výroku č. I. rozhodnutí závisí na posouzení otázky, zda byl odvolateli nařízen výkon služby v režimu 12/12 či nikoliv. Pokud žalobce svým odvoláním nenapadá výrok č. I rozhodnutí, souhlasí, na rozdíl od svého tvrzení, nejenom s vyplacením jisté výše peněžitého plnění uvedené v tomto výroku, nýbrž též s posouzením otázky zákonnosti rozložení výkonu služby žalobce, na které přiznaná výše peněžitého plnění v podobě příplatku za práci přesčas závisí. Proto žalovaný není povinen

se zabývat námitkami, které se vztahují k formálnímu rozložení výkonu služby na režim 12/12 a k nesprávnému vyčíslení peněžitého plnění ve výroku č. I rozhodnutí.

[16] Dále je v odůvodnění uvedeno stanovisko k námitce promlčení, kde žalobce namítal rozpor s dobrými mravy, kde žalovaný vycházel z toho, že žalobce podal žádost o dorovnání platu dne 28. 11. 2008, jelikož uplatňuje peněžité nároky, je nutné uplatnit promlčecí lhůtu podle ust. § 161 odst. 1 a 2 zákona č. 221/1999 Sb. ve tříleté lhůtě, proto je promlčen nárok předcházejí říjnem roku 2005. Žalovaný nedoplnil řízení výsledkem svědka, neboť na tomto závěru by jeho výpověď nemohla nic změnit.

[17] Další část odůvodnění hodnotí druhé prvostupňové správní rozhodnutí (příslušenství nároku), kdy žalovaný vyšel z toho, že žalobce uplatnil tento nárok až podáním ze dne 24. 3. 2017 na příslušenství nároků, kdy poslední nárok na úroky z prodlení se váže k nezaplacenému příplatku za práci přesčas za měsíc prosinec 2006 se splatností 15. 1. 2007, takže měl být uplatněn maximálně do 16. 1. 2010, což se nestalo.

[18] Ve správním spise je dále založeno sdělení mzdové účtárny ze dne 7. 12. 2016, kde je uvedena tabulka za měsíce prosinec 2005 až prosinec 2006, uvedeny peněžní částky a celkový součet ve výši xxxxxx Kč.

[19] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvažil takto.

[20] Podle ust. § 89 odst. 2 správního řádu: *„Odvolací správní orgán přezkouvává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkouvává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřiblíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.“*

[21] V posuzované věci je nutné uvést, že žalovaný svým postupem, kdy věcně odmítl přezkoumat námitky žalobce proti výši uplatněného nároku s názorem, že se žalobce do této části prvostupňového správního rozhodnutí neodvolal a považoval tak tento výpočet za správný, zatížil své rozhodnutí podstatnou vadou, která způsobuje jeho nezákonnost. Je sice pravda, že žalobce výslovně banketním odvoláním napadl výrok II. příslušného prvostupňového správního rozhodnutí (soud má na mysli správní rozhodnutí ze dne 25. 1. 2017), tento výrok však neobsahuje toliko zamítavý výrok týkající se promlčené části nároku, ale je mnohem obecnější, neboť „ve zbylém rozsahu žádost jako nedůvodnou zamítá“. Při solidní neexistenci a vyčíslení nároku v žádosti žalobce tak nelze dospět k jinému závěru, než že zamítnuta byla nejen část promlčeného nároku, ale rovněž i částka, kde žalobce požadoval větší plnění, a tedy uplatňoval vyšší nárok. Skutečnost, že v průběhu správního řízení žalobce tuto částku nespecifikoval (ačkoliv k tomu byl marně správním úřadem vyzýván, a to v souladu s právním názorem v předchozím zrušujícím

rozsudku) nemůže vést k závěru, že přiznáním určitého peněžního plnění ve výroku I. tuto částku jako konečnou uznal; naopak z odůvodnění podaného odvolání jednoznačně plyne, že s výpočtem částky nesouhlasil a namítal její nesprávnost.

[22] Dále rovněž nelze nepřehlédnout, že ve výroku I. přiznaná částka není nijak, ani ve výroku, ani v odůvodnění rozhodnutí, odůvodněna a skutkově tak ujasněna. Není tak vůbec patrné, o co se vlastně jedná (o jaké nároky, z čeho byly vypočteny, jakým způsobem, jak se porovnávaly s již vyplacenými částkami apod.). To jsou velmi podstatné skutečnosti, které příslušné přiznané plnění skutkově vymezují a tím přesně identifikují. Nic takového nelze seznat ani z potvrzení mzdové účtárny ze dne 7. 12. 2016 (které je součástí správního spisu), kde rovněž podstatné okolnosti pro vymezení příslušného nároku rovněž chybí. Za tohoto stavu, kdy se vyplácí z veřejného rozpočtu určité plnění z nároků žalobce, je nutné mít aspoň nějaký podrobnější výpočet, který takové plnění charakterizuje. Bude tak v dalším postupu asi nejpraktičtější postup ten, aby příslušná účtárna sestavila za dané období soupis vyplacených částek z titulu příjmu žalobce, kde bude zohledněno, kromě jiných jeho příjmů, již i poskytnuté plnění podle ust. § 10 odst. 1 zákona o platu, a z takového soupisu pak bude jasné, co bylo vyplaceno, na co měl žalobce nárok, co bylo uznáno jako důvodný nárok a co naopak jako nedůvodný.

[23] Nelze při hodnocení výroků i odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí tak vyjít z toho, že tím, že žalobce nenapadl jemu vyhovující výrok o výplatě určité částky, se zároveň ztotožnil s tím, že jeho žádosti (uplatněném) nároku bylo plně vyhověno, neboť tomu tak zjevně není – výrokem II. byl zbytek jím uplatněného nároku zamítnut, proto pokud se odvolal pouze proti výroku II., napadl tak správnost výpočtu nároku i za období, kdy mu bylo peněžní plnění přiznáno. Navíc jak bylo shora uvedeno – ani z výroku, ani z odůvodnění, ani z obsahu správního spisu, není vůbec zřejmé, jak bylo toto plnění vypočteno, o jaké nároky se jedná a jak bylo zhodnoceno již vyplacené plnění – jediné, co lze vyčíst, je to, že se jedná o nároky za prosinec 2005 až prosinec 2006, a dále to, že se jedná o plnění z nároků za práci přesčas podle ust. § 10 odst. 1 zákona o platu. To je však na posouzení správnosti výpočtu těchto nároků málo – není patrné, z čeho byla částka vypočítávána, jak byla práce přesčas hodnocena apod.

[24] Při hodnocení této žalobní námítky, kterou soud shledal důvodnou, tak nelze, než přisvědčit žalobci, že již prvostupňové správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a tuto skutečnost měl žalovaný případně svým postupem či rozhodnutím napravit. Rovněž nelze souhlasit s výkladem žalovaného, že žalobce svým odvoláním nenapadl správnost výpočtu nároku za období, kdy mu bylo přiznáno plnění (tedy prosinec 2005 až prosinec 2006), neboť tento výrok je zároveň nerozlučně spojen s výrokem II., kdy jsou tvrzené nároky žalobce v tom, co přiznaný nárok převyšuje, zamítány. Oba dva výroky (tím spíše pak za situace, kdy není vůbec zřejmé, z čeho konkrétně se přiznané plnění skládá) tak v tomto smyslu tvoří logicky neoddělitelný celek a pokud žalobce napadl výrok II. rozhodnutí s tím, že nesouhlasí s výpočtem přiznané částky, tak pochopitelně napadl správnost výpočtu této částky a v tomto směru se žalovaný musí jím uváděnými důvody věcně zabývat. V tomto směru je nutné připomenout civilní procesualistikou uznávaný princip tzv. subjektivní nepřípustnosti odvolání, které se sice uplatňuje u odvolání a dovolání v občanském soudním řízení, nikoliv přímo ve správním řízení, ale obsahově se v tomto případě jedná o velmi obdobný případ, kdy bylo

rozhodováno o žádosti žalobce, kterou uplatňuje své tvrzené nároky (srov. např. komentářovou literaturu: „Z povahy odvolání jakožto řádného opravného prostředku vyplývá, že odvolání může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím soudu prvního stupně plně vyhověno, popřípadě kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Rozhodujícím přitom je výrok rozhodnutí soudu prvního stupně, protože existenci případné újmy lze posuzovat jen z procesního hlediska. Při tomto posuzování také nelze brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníka řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím soudu mu byla způsobena určitá, třeba i nepříliš významná újma, kterou lze odstranit zrušením neboť změnou napadeného rozhodnutí. Oprávnění podat odvolání tedy svědčí jen tomu účastníku, v jehož neprospěch vyznívá poměření nejpříznivějšího výsledku, který soud prvního stupně pro účastníka mohl založit svým rozhodnutím, a výsledku, který svým rozhodnutím skutečně založil, je-li zároveň způsobená újma odstranitelná tím, že odvolací soud napadené rozhodnutí zruší nebo změní.” – citováno podle DRÁPAL, Ljubomír. § 201 [Připustnost odvolání]. In: DRÁPAL, Ljubomír, BUREŠ, Jaroslav, DLOUHÁ, Eva, DOLEŽÍLEK, Jiří, FIALA, Roman, HORÁČEK, Roman, KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, KRBEK, Pavel, KRČMÁŘ, Zdeněk, MAZANEC, Michal, NOVOTNÝ, Zdeněk, POLEDNE, Petr, PUTNA, Mojmír, SIMON, Pavel, ŠEBEK, Roman, ŠTENGLOVÁ, Ivana. Občanský soudní řád I, II. 1.vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009, s. 1591).

[25] Pokud tedy bylo žalobci v části jeho uplatněného nároku vyhověno (což se stalo výrokem I. správního rozhodnutí), neměl důvod z procesního hlediska se proti takovému výroku odvolávat a proto tak neučinil. Odvolal se však do obecného zamítavého výroku II. rozhodnutí, který byl v jeho neprospěch, a proto nesouhlasil s tou částí svého uplatněného nároku, která byla zamítnuta. Proto tak z procesního hlediska nelze dospět k jinému závěru ohledně přípustnosti odvolání, že nesouhlasil ani s výpočtem částky, která byla přiznána v části, kde byla jeho žádost zamítnuta, a proto žalovaný musí v tomto rozsahu námitky jeho odvolání věcně posoudit. Soud v této souvislosti upozorňuje, že odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí považuje, kromě otázky konkrétního vyčíslení přiznaných nároků, za řádné a odpovídající příslušným ustanovením správního řádu, takže z něho lze v odvolacím řízení vycházet, konkrétně je přezkoumat a konfrontovat s odvolacími námitkami žalobce.

[26] Z tohoto důvodu se pak lze těžko vyjádřit k obecnému sporu mezi účastníky týkající se výše nároku, neboť zatím v tomto směru nebylo vydáno pravomocné rozhodnutí. Pokud žalovaný s právním názorem žalobce polemizoval, učinil tak až ve vyjádření k žalobě, což však nemůže zhojit shora uvedenou vadu napadeného správního rozhodnutí. Soud se tak ani v obecné rovině k právnímu sporu v tomto směru nevyjádří, neboť prozatím není k čemu – soud ve správním soudnictví posuzuje příslušné rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, nikoliv vyjádření žalovaného k podané žalobě. Nicméně aspoň obecně je nutné uvést, že z obsahu správního spisu plyne, že správní orgány provedly ve věci další dokazování, a to v intencích předchozího zrušujícího rozsudku zdejšího soudu (rozsudek čj. 6 Ca 45/2009-33), aby mohly tvrzený nárok posoudit, snažily se bezvysledně vyzvat žalobce, aby případně svůj nárok vyčísлил, což neučinil, a že v odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí uvedly judikaturu, která je ohledně těchto nároků již poměrně bohatá, a z níž je možné vycházet. Rovněž je v tomto odůvodnění solidně rozvedeno, z jakých podkladů se vycházelo, jsou hodnoceny svědecké výpovědi a činěny z nich skutkové závěry, je seznatelné, jak byly posouzeny

námítky žalobce ve správním řízení, což lze v odvolacím řízení věcně přezkoumat a zaujmout k tomu věcné stanovisko v novém rozhodnutí.

[27] Na druhou stranu k dalším částem rozhodnutí, které jsou konkrétnější (zamítavá část výroku prvostupňového správního rozhodnutí ze dne 25. 1. 2017 týkající promlčené části nároku do 28. 11. 2005, prvostupňové správní rozhodnutí ze dne 23. 8. 2017 týkající se přiznání příslušenství pohledávky) se vyjádřit lze, neboť ty jsou z napadeného rozhodnutí seznatelné a bylo o nich věcně rozhodnuto.

[28] K promlčení samotného nároku do 28. 11. 2005 i příslušenství (úrok z prodlení) se soud ztotožňuje s právním názorem a hodnocením žalovaného. Skutečnosti, které uvádí žalobce, podle názoru soudu tento závěr v této fázi řízení nemohou zvrátit.

[29] Promlčení nároku i jeho příslušenství upravuje ust. § 161 zákona č. 221/1999 Sb. obecně jako tříletou, a to od doby, kdy mohlo být právo vykonáno poprvé, u opětujících se plnění pak od splatnosti jednotlivých splátek. Tímto způsobem byly tvrzené nároky posouzeny a soud s takovým posouzením souhlasí a odkazuje na něj, když zejména v případě uplatnění příslušenství nároku se tak stalo zcela zjevně dlouho po uplynutí promlčecí lhůty.

[30] Promlčení nároku je tak v obecné rovině pravidlem, z něhož judikatura, zmiňovaná oběma účastníky, připouští výjimečné prolomení, které však musí být opravdu závažné a zejména spíše nezávislé na vůli příslušné osoby, nebo omezující její možnosti fakticky právně jednat. Takovými vysoce závažnými důvody může být dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kdy po fyzické osobě objektivně nelze vyžadovat, aby se svých práv domáhala (např. upoutání na lůžko), v případě vojáka z povolání by takovým důvodem mohla být účast např. v mezinárodní misi v místech se špatnou infrastrukturou, kde by objektivně nebylo možné reálné uplatnění příslušného nároku. Nic takového z podání žalobce neplyne – je patrné, že u žalobce se jednalo o běžný stálý výkon jeho služební činnosti v České republice, a v uplatnění jeho práva mu tak žádné závažné skutečnosti nebránily. Takovým důvodem rozhodně nemůže být služební nadřízenost a podřízenost v armádě, neboť se jedná o běžný výkon činnosti, když navíc armáda je charakterizována právě těmito hierarchickými vztahy. Stejně tak soudy v pracovních věcech neshledávají za takový důvod výkon zaměstnání zaměstnance za běžných okolností – takovým výkladem by právní úprava promlčení vlastně postrádala smyslu, neboť téměř v každé lidské činnosti, která je charakterizována určitou hierarchií (výkon zaměstnání, výkon služebních povinností policisty, vojáka apod.), se sice domáhání svého práva může způsobit nesoulad v lidských vztazích či vztazích k nadřízenému, to je však normální následek takového postupu a nejedná se o žádnou tíseň.

[31] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu považuje za důvodnou a proto napadené správní rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s.). V dalším řízení bude žalovaný muset posoudit, jak vlastně bylo rozhodnuto o uplatněném nároku žalobce podle jeho žádosti, a to, z čeho konkrétně se skládá peněžní částka, která mu byla (již pravomocným) výrokem rozhodnutí přiznána a pravděpodobně i vyplacena, a tento výpočet provést tak, aby mohl být přezkoumatelný a mohly proti němu případně být uplatněny opravné prostředky, případně možnost soudní

ochrany (jak bylo shora uvedeno, pravděpodobně podrobným sdělením účtárny, na co měl žalobce nárok, co mu bylo vyplaceno, a jak bylo vypočteno již vyplacené plnění). Soud zvažoval v této souvislosti, zda z tohoto důvodu nezrušit i prvostupňové správní rozhodnutí ze dne 25. 1. 2017 podle ust. § 78 odst. 3 s.ř.s., které považuje v tomto směru za nepřezkoumatelné (pouze ve směru vyčíslení přiznaného nároku, jinak je rozhodnutí řádně a konkrétně zdůvodněno). Nicméně s ohledem na skutečnost, že zjevně podle části tohoto rozhodnutí bylo postupováno a byla určitá částka podle něho žalobci vyplacena, tak soud toto rozhodnutí nerušil, aby již vyplacené plnění nezpochybnil co do právního důvodu. Vytýkaná skutečnost tak může být zhojena i v odvolacím řízení, které může procesně pružněji na tuto okolnost reagovat (např. změnou prvostupňového rozhodnutí ve smyslu jeho doplnění, což soud ve správním soudnictví učinit nemůže).

[32] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[33] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Výše nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem a odměnou za zastupování advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za dva úkony po 3 100 Kč a 2 režijní paušály po 300 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, včetně zákonné sazby daně z přidané hodnoty z této odměny. Konkrétní výpočet je následující: odměna – 3 100 Kč x 2 + 21% DPH, režijní paušál - 300 Kč x 2 + 21% DPH, soudní poplatek – 3 000 Kč, celkové náklady řízení bez vyčíslení DPH : 9 800 Kč, DPH 21% : 1 428 Kč, celkové náklady řízení s vyčíslením DPH : 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 15. června 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu